

v knihy veřejné, když důvodně jest za to míti, že při zachování povinné opatrnosti byl by mohl a musil seznati, že knihovní stav se nesrovnává se skutečným stavem.

Čís. 15036.

Pensijní pojištění.

Kancelářští zaměstnanci podléhají pensijnímu pojištění již svojí příslušností k této skupině; netřeba, aby konali práce převážně duševní. Pojem prací kancelářských.

(Rozh. ze dne 12. března 1936, Rv II 925/35.)

Žalobce přednesl, že byl ve službách žalované od 4. března 1919 do 19. prosince 1933 a ač podléhal od 4. března 1919 pensijnímu pojištění podle § 1 zák. č. 89/20 a zák. č. 26/29 Sb. z. a n., nebyl žalovanou k pensijnímu pojištění přihlášen. Jest narozen dne 11. listopadu 1875 a překročil tudíž 55. rok svého věku. Poněvadž jest rok bez zaměstnání, měl by, kdyby byl býval přihlášen, proti pensijnímu ústavu nárok na důchod podle § 20 č. 2 zák. č. 117/34. Podle platu byl by býval ve smyslu § 4 zák. č. 26/29 zařazen do 6. třídy a podle § 21 by mu příslušel základní důchod 3.600 Kč a za 178 příspěvkových měsíců příspěvek po 25 Kč, tedy dalších 4.450 Kč, tedy celkem 8.050 Kč ročně, čili 670 Kč 83 h měsíčně, o které ho žalovaná poškodila tím, že ho, ač k tomu byla povinna, k pensijnímu pojištění nepřihlásila. Domáhá se proto placení renty v této výši. N i ž š í s o u d y zamítly žalobu, majíce za to, že žalobce vzhledem k pracím, jež u žalované konal, nepodléhal pojistné povinnosti.

N e j v y š š í s o u d uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Žalobce byl zaměstnán v podniku žalované firmy v době od 4. března 1919 do 19. prosince 1933. Pro jeho pojistnou povinnost přicházely by tedy v úvahu zákony ze dne 16. prosince 1906 č. 1 ř. z. z roku 1907 v doslovu novely ze dne 25. června 1914 č. 138 ř. z., zákon ze dne 5. února 1920 č. 89 Sb. z. a n. a konečně zákon ze dne 21. února 1929 č. 26 Sb. z. a n. Podle zákona č. 89/20 Sb. z. a n. podléhají pojistné povinnosti mimo jiné i zaměstnanci, kteří vykonávají převážně duševní práce anebo k pracím jiných osob pravidelně dozírají (§ 1 odst. 2 a), a zaměstnanci v kancelářích, písmárnách, obchodech, skladech, dopravních a jiných podnicích, kteří vykonávají kupecké nebo jiné vyšší služby ve smyslu zákona č. 20/10 ř. z. (§ 1 odst. 2 b). Zákon č. 26/29 stanoví pojistnou povinnost pro určité skupiny zaměstnanců, zvláště pro kancelářské zaměstnance vůbec, vyjímajíc osoby zaměstnané čištěním, úklidem, hlášením návštěv a posílkami, rozmnožováním písemností pouze cestou chemickou nebo mechanickou nebo podobnými pracemi (§ 1 č. 2)

a uvádí v § 1 odst. 2 zák. mimo tyto skupiny všechny osoby, jež jsou zaměstnány pracemi převážně duševními (§ 1 odst. 2). Z toho vyplývá, že pokud jde o skupinu kancelářských zaměstnanců, netřeba, aby jejich úkony měly povahu prací převážně duševních. Nižší soudy byly tedy na omylu, když se toliko obíraly otázkou, zda práce žalobcem vykonané byly rázu převážně duševního, nedbajíce toho, že kancelářští zaměstnanci podléhají pojistné povinnosti již svou příslušností k této skupině, a když nezkoumaly, zda lze žalobce zařaditi do skupiny kancelářských zaměstnanců, neboť o příslušnosti k této skupině nerozhoduje, v jaké vlastnosti byl zaměstnanec do služeb přijat, jaký má titul, plat a podobně, nýbrž skutečnost, jaké práce skutečně konal podle příkazu nebo s vědomím zaměstnavatelovým, a podle povahy těchto skutečně vykonaných prací jest rozhodnouti, zda jde o kancelářského zaměstnance. Podle § 16 zákona č. 26/29 Sb. z. a n. jest nárok na důchod invalidní a starobní vázán na dokonání čekací doby šedesáti příspěvkových měsíců; ježto tento zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1929 (§ 198 zák.) a služební poměr žalobcův se končil dnem 19. prosince 1933, dovršil žalobce tuto čekací dobu, hledí-li se k ustanovení § 12 (3) zák., že každý započatý příspěvkový měsíc se považuje za dovršený. Stačí tedy v souzené věci přihlídnouti toliko k ustanovení zák. č. 26/29 Sb. z. a n. Podle tohoto zákona nejde ani o to, by kancelářský zaměstnanec konal kupecké nebo jiné vyšší služby ve smyslu zákona o obchodních pomocnících, a pojistná povinnost jest jen vyloučena, jestliže hlavní činností, která převažuje obsahově nebo časově, nebo která je podstatným předmětem služebního poměru, jsou práce nižší po vzoru úkonů uvedených v zákoně (§ 1 č. 2 zák. č. 26/29 Sb. z. a n.). Práce, které žalobce podle zjištění nižších soudů vykonával, byly z části nižšími (sluhovskými) úkony a čistými posílkami, avšak z části též ryze kancelářskými úkony. K posledním náleželo zřejmě registrování kopírní knihy faktur, zakládání opisů a prvopisů faktur, výprava pošty, pokud žalobce psal adresy na obálky pro dodací listy a opisy samostatně opatřil příslušnými známkami podle toho, zda šlo o dopravu místní či do tuzemska anebo do ciziny, zjistil i váhu dopisů a nahlédl do tabulek, z nichž muselo býti zjištěno příslušné porto, disponoval se známkami mu odevzdanými a vedl seznam známek. Dále náleží sem účast žalobce při sestavování měsíčních výkazů dodaného zboží a provisí zástupců, ježto ani tu nešlo o rozmnožování písemností pouze cestou chemickou nebo mechanickou, a konečně i telefonní služba a styk s úřady, pokud při tom žalobce vystupoval samostatně na podkladě vlastních znalostí a úsudků a se nemohl obmeziti na pouhé sdělení mu udělených příkazů. Nižší soudy však nezjistily, kolik času vyžadovaly žalobcovy práce spadající do jednotlivých skupin jeho zjištěných služebních úkonů, na které z těch úkonů při jeho služebním poměru musela býti kladena největší váha, zda všechny tyto úkony žalobce konával pravidelně nebo obyčejně jen jistý druh z nich a ostatní pouze jen tehdy, když nebylo pro něho jiné práce, aby totiž bylo využito jeho pracovní síly. Nelze tedy posouditi, která činnost byla převážnou obsahově nebo časově a kterou bylo lze

pokládati za podstatnou část jeho celkového služebního poměru. Věc není tedy zralá k rozhodnutí a nejvyšší soud nemohl o ní rozhodnouti (§ 35 zák. čís. 131/31 Sb. z. a n.).

Čís. 15037.

Vzdal-li se zaměstnanec mzdy pro případ »dočasného zastavení« podniku, pozbyl nároku na mzdu jen tehdy, byl-li vysazen z práce skutečným zastavením provozu, nikoliv jeho obmezením.

Z toho, že zaměstnanec po dobu obmezení provozu v podniku bral podporu v nezaměstnanosti, nelze usuzovati, že se zřekl nároku na mzdu.

Podpora v nezaměstnanosti není totožná se mzdou ani není náhradou za mzdu.

(Rozh. ze dne 12. března 1936, Rv II 122/36.)

Žalobce domáhá se na žalovaném zaplacení nedoplatků mzdy za dobu od 5. června 1933 do 4. března 1934, kdy byl z práce vysazen, a za dobu od 4. března 1934 do 1. července 1934, v kteréžto době pracoval pouze obmezený počet hodin v měsíci a to pouze polovinu pracovních hodin. Žalovaný namítal, že žalobci požadovaná náhrada nepřisluší, poněvadž s ním ujednal smlouvu, podle níž se žalobce vzdal nároku na vyplacení mzdy za dobu, kdy nebude zaměstnán a zavázal se uplatňovati své nároky v té době na podporu v nezaměstnanosti. Prvým soud žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby částkou 3.750 Kč. Důvod y: V období od 5. června 1933 do 4. března 1934 bylo ve tkalcovně žalovaného obmezeně pracováno v době od 5. června 1933 do 14. července 1933, od 10. října do 17. prosince 1933 a od 2. ledna do 4. března 1934, tedy celkem 25 týdnů. Žalovaný v této době do práce ve tkalcovně žalovaného nebyl povolán a nepracoval. Podle toho byl žalobce v době obmezeného provozu vysazen z práce do 25 týdnů. Podle smlouvy ze dne 2. května 1933 příslušela mu za 25 týdnů práce v tomto období mzda v obnose 3.750 Kč, neboť smlouvou, na niž se žalobce dovolává, měly býti upraveny poměry jen pro případ zastavení, avšak nikoliv pro případ obmezení provozu tkalcovny. Vysazení z práce oba- polnou dohodou mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem jest přípustno a dohoda o něm je platná (rozh. čís. 13788 Sb. n. s.). Než vysazení z práce proti vůli zaměstnance není přípustno. Byl-li zaměstnanec vysazen proti své vůli, má nárok na mzdu za celou dobu, po kterou byl vysazen (rozh. čís. 14214 Sb. n. s.). Žalobce byl však v době obmezeného provozu tkalcovny po 25 týdnů vysazen z práce proti své vůli, nebylť prostě do práce povolán. Nutno mu proto přiznati nárok na mzdu za oněch 25 týdnů v obnose 3.750 Kč. Jinak není odvolání opodstatněno, neboť další zažalovaná mzda ušla žalobci proto, že tkalcovna byla zcela zastavena. Žalobce dostával v době od 8. června 1933 do 14. února 1934 podporu v nezaměstnanosti. Žalobce nemusí si dáti líbiti, aby tato podpora byla mu na jeho nárok 3.750 Kč započtena. Podle § 1155 obč.